

สารบัญ

บทที่ 1

6 ความรู้พื้นฐาน และ หลักการของ 5 ส

1

1. เรารู้จัก 5 ส ให้ถูกต้องกันเถอะ -----	4
2. ความหมาย และ หลักการของ ส สะสาง -----	7
3. ความหมาย และ หลักการของ ส สะดวก -----	9
4. ความหมาย และ หลักการของ ส สะอาด -----	11
5. ความหมาย และ หลักการของ ส สุขลักษณะ -----	13
6. ความหมาย และ หลักการของ ส สร้างนิสัย -----	15

บทที่ 2

13 กลยุทธ์ในการทำ 5 ส ให้ประสบความสำเร็จ

19

7. ทำ 5 ส โดยเริ่มจาก 3 ส แรกก่อน (ไม่ต้องใจร้อน) ----- 22
8. เทคนิคในการทำ 5 ส ให้ประสบความสำเร็จ ----- 25
9. รักษาความสะอาด และ ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบต่าง ๆ ----- 26
10. ลดความสูญเสียของการใช้วัสดุสิ่งของต่าง ๆ ให้น้อยลง ---- 28
11. ลดความสูญเสียที่เกิดจากการปฏิบัติงานของคน ----- 31
12. ลดความสูญเสียในเรื่องเวลา ----- 33
13. ลดความสูญเสียในเรื่องต้นทุน ----- 36
14. ลดความสูญเสียในเรื่องการใช้พื้นที่ (Space)
 ในสถานประกอบการ ----- 38
15. ลดความสูญเสียหรืออันตรายที่เกิดจากความประมาท
 ในการทำงาน ----- 40
16. ลดความสูญเสียที่เกิดจากการผิดพลาดในการทำงาน ----- 43
17. มี ส ตัวที่ 6 - มีจิตสำนึกการให้บริการที่ดี - Service Mind --- 45
18. มาเสริมสร้างนิสัย 5 ส กันเถอะ ----- 46
19. ทำ 5 ส ให้เกิดอย่างจริงจัง ดีกว่าการประชาสัมพันธ์
 เพียงอย่างเดียว ----- 47

บทที่ 3

13 กลยุทธ์ ในการทำ ส สะสา

49

20. ยาลิมถ่ายรูปก่อนลงมือทำ 5 ส -----	52
21. การทำ ส สะสา คือการจัดของที่ไม่จำเป็นออกไปจาก พื้นที่ทำงาน -----	55
22. กำหนดระยะเวลาที่ใช้ในการพิจารณาของ ที่ไม่จำเป็น (ต้องใช้) -----	56
23. ย้ำเตือนทุกคนทราบก่อนจะถึงกำหนดการทำ ส สะสา -----	57
24. แยกประเภทของที่มีปริมาณมากก่อนแล้วจึงค่อยมาแยกประเภท ของที่มีปริมาณน้อยทีหลัง -----	59
25. สะสาอย่างมีขั้นตอนโดยคำนึงถึงคามถี่ในการใช้งาน -----	61
26. เก็บอย่างมีคนดูแล กับ เก็บอย่างไม่มีคนดูแลต้องแยกให้ออก -	62
27. สะสาพื้นที่ที่ใช้เก็บของที่มีคนดูแล -----	63
28. สะสาของในตู้เก็บของ ในลิ้นชักโต๊ะให้เรียบร้อย -----	64
29. ใช้ป้ายหรือบอร์ดประกาศเพื่อช่วยในการสะสา -----	65
30. กำหนดมาตรฐานการสะสาให้ชัดเจน -----	67
31. เทคนิคที่ 1 ในการค้นหาว่า มีอะไรควร สะสาได้บ้างโดย การมองหาฝุ่น -----	69
32. เทคนิคที่ 2 ในการค้นหาว่า มีอะไรควร สะสา ได้บ้างโดย การจัดสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ที่ขายไม่ได้แล้ว (Dead Stock) ---	70

บทที่ 4

8 กลยุทธ์ในการทำ ส สะดวก

75

33. เทคนิคการทำ ส สะดวก เพื่อลดการสูญเสียที่เกิดจาก
การค้นหา ----- 76
34. เทคนิคการทำ ส สะดวก ที่ช่วยให้เห็นความแตกต่าง หรือ
ชนิดของสิ่งของได้ง่าย ----- 78
35. เทคนิคของ ส สะดวก ในการใช้ประโยชน์จากแผ่นป้ายต่าง ๆ ----- 79
36. เทคนิคการทำให้เกิด ส สะดวก โดยใช้ตา ดู ก็สามารรถเข้าใจได้ ----- 80
37. สิ่งแรกของการทำ ส สะดวก คือ การรู้ปัญหา ----- 82
38. พื้นฐานของการจัดวาง สิ่งของต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความสะดวก ----- 83
39. การเคลื่อนย้ายอุปกรณ์ เครื่องจักร เครื่องมือต่าง ๆ ทำให้
กระบวนการทำงานเปลี่ยนแปลงได้ ----- 85
40. หลักการจัดวางของที่ช่วยให้การดูแลรักษาเป็นไปได้ง่าย ----- 87

บทที่ 5

12 กลยุทธ์ในการทำ ส สะอาด

89

41. การทำ ส สะอาด มี 5 ขั้นตอน ----- 92
42. ทำความสะอาดพื้น กำแพง และหน้าต่าง ----- 95
43. ทาสี ตีเส้น แบ่งเขต พื้นที่ได้รับผิดชอบ และกำหนดจุดวาง
ของต่าง ๆ ----- 96

44. เทคนิคที่ 1 ในการจัดสาเหตุของสิ่งสกปรก คือการตรวจสอบอุปกรณ์ของใช้ในส่วนที่มองไม่เห็น -----	98
45. เทคนิคที่ 2 ในการจัดสาเหตุของสิ่งสกปรก คือการกำจัดขยะหรือ ของที่จะทิ้ง -----	101
46. เทคนิคที่ 3 ในการจัดสาเหตุของสิ่งสกปรก คือการหยุดยั้งสิ่งสกปรกทั้งหลาย -----	102
47. ขั้นตอนที่ 1 ในการทำ ส สะอาด เครื่องจักร อุปกรณ์ต่าง ๆ :-	103
• เครื่องมือวัดต่าง ๆ	
• สวิตช์ต่าง ๆ	
• ส่วนต่าง ๆ ของเครื่องจักร เครื่องมือที่มีการจับต้องใช้งานอยู่บ่อย ๆ	
48. ขั้นตอนที่ 2 ในการทำ ส สะอาด เครื่องจักร อุปกรณ์ต่าง ๆ :-	106
• ตรวจสอบ หรือ เปลี่ยนถ่ายน้ำมันหล่อลื่นน้ำมันเครื่องต่าง ๆ	
49. ขั้นตอนที่ 3 ในการทำ ส สะอาด เครื่องจักร อุปกรณ์ต่าง ๆ :-	108
• ตรวจสอบ หรือ เปลี่ยนอุปกรณ์ไฟฟ้า	
• ตรวจสอบ หรือ เปลี่ยนระบบควบคุมไฟฟ้า	
50. ขั้นตอนที่ 1 ในการทำ ส สะอาด	
โดยการกำหนดวิธีและลำดับขั้นตอนการทำ ส สะอาด -----	110
51. ขั้นตอนที่ 2 ในการทำ ส สะอาด	
โดยการทำความสะอาดพื้นที่ที่ทำความสะอาดได้ยาก -----	113
52. ขั้นตอนที่ 3 ในการทำ ส สะอาด	
โดยกำหนดผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน -----	115

บทที่ 6

7 กลยุทธ์ในการทำ ส สุขลักษณะ และสร้างนิสัย

117

53. เขียนคู่มือการคงไว้ซึ่งการทำ ส สุขลักษณะ ----- 120
54. กำหนดให้ชัดเจนถึงเงื่อนไขการทำ ส สุขลักษณะ ----- 122
55. ตรวจสอบการทำ ส สุขลักษณะ ตามกำหนดเป็นระยะ ๆ ---- 123
56. กำหนดการดูแลรักษาความปลอดภัย และการปฏิบัติงานของ
พนักงาน ----- 124
57. รักษากฎระเบียบของการแต่งกายของพนักงานแต่ละคน ---- 126
58. ต้องมี “คู่มือการทำงาน หรือ การจัดบันทึกการทำงาน”
ที่มีไว้ให้ทุกคนถือปฏิบัติเหมือนกัน ----- 127
59. ทำแผนการสร้าง ส ตัวที่ 5 คือ สร้างนิสัยให้เกิดขึ้นกับพนักงาน 128

บทที่ 7

11 กลยุทธ์ ในการหา ส ตัวที่ 6

129

60. เรามาเพิ่ม ส ตัวที่ 6 ด้วยศัพท์ภาษาอังกฤษที่ขึ้นต้นด้วย S
ตัวอื่น ๆ กันเถอะ ----- 132
61. ความปลอดภัย ต้องสำคัญที่สุด - ส Safety First ----- 135
62. ทำให้ลูกค้า หรือ ผู้ที่ใช้บริการของเราเกิดความพอใจ
(Satisfaction) ----- 136
63. หาทางลดต้นทุน หรือค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น (Save) ----- 138
64. ปลุกฝังจิตสำนึกที่ดีในการทำงาน (Sense) ----- 141
65. อย่าลืมจิตสำนึกการให้บริการที่ดี (Service Mind) ----- 143
66. พยายามทำงานให้ง่ายเข้าใจ (Simplification) ----- 145
67. แต่งกายให้ดูดีอยู่เสมอ (Smart) ----- 147
68. ทำงานอย่างมีรอยยิ้มบนใบหน้า (Smile) ----- 148
69. ทำ ส สะสางจิตใจ (Spirit) ----- 149
70. สร้างจิตสำนึกการให้ความช่วยเหลือ และสนับสนุน (Support)
การทำงานของเพื่อนร่วมงานอยู่เสมอ ----- 150

อภิเนกบถการ

จาก

ส่วนตำราสนับสนุนเทคนิคอุตสาหกรรม

สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น)

5 ส

ช่างชนิดตัวเอง

(70 กลยุทธ์ ความรู้ เทคนิค และ เคล็ดลับ
ในการทำ 5 ส ให้ประสบความสำเร็จ)

แปลจากหนังสือ

Sugudekiru 5 S - 70 Program

ของ

Shigekazu Yasuda

ศูนย์การจัดการ สมาคมประสิทธิภาพญี่ปุ่น - JMAM

658.2

เลขที่ ๔ ๒8
2545

เลขที่ 10664

วันที่ 14 พค 145

0029-33060

แปลและเรียบเรียงโดย

ดร.นิษฐ์ ลิขิตวิไลกุล

BSTI DEPT. OF SCIENCE SERVICE
สำนักหอสมุดฯ กรมวิทยาศาสตร์บริการ

1110002632

สำนักพิมพ์ ส.ส.ก.

สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น)

อภิธานการ

จาก

ส่วนตำราสำหรับสาขานักอุตสาหกรรม

สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น)

120.-